

Ingerlatseqatigiiffimmik, Namminersorlutik Oqartussat aalajangiisuusumik sunniuteqarfigisaanik, aatsitassanut suliniutinik pilersaarusionermik qalluinermillu siunertaqartumik pilersitsinissaq pillugu, Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA2020-mut nassuiaammik saqqummiussinissaat pillugu, Inatsisartunut aalajangiiffisassatut siunnersuut. Nassuiaammi ilanngullugu, ingerlatseqatigiiffimmut aningaasalersueriaatsit piginneqatigeeriaatsillu ilanngunneqarnissaanik, Naalakkersuisut kissaateqarfigineqarput. Nassuiaammissaaq, aatsitassanut suliniutinut qanoq annertussusilinnut ingerlateqatigiiffiup aningaasalersuinissaanik piviusunnngortitsinissaanullu siunnerfilerneqarnissaa ilanngullugu, eqqarsaatigineqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigiit)

Akissuteqaat

Aatsitassanut Suliffeqarnermillu Naalakkersuisoq

Siullermeerneqarnera

Aallarniutigalugu Naalakkersuisut sinnerlugit Inatsisartunut ilaasortaq, Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigiit, aalajangiiffisassatut siunnersuummut qutsavigissavara.

Naalakkersuisut isumaqarput, maannakkut suliniuteqarnermi aatsitassarsiornermik suliaqarnerup ineriartornera, sapinngisamik pitsaanerpaamik tunngavissinneqartoq, aammalu Kalaallit Nunaat inatsisit atuuttut atuunneranni, iluaqutissartaasut aatsitassarsiorfiutileqatigiiffimmi Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartumiissinnaasut ilarpasuunik angusaqartartoq – kisianni Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiorfiutileqatigiiffimmi aningaasaliinermut tunngasunik, annaasaqaateqarsinnaanani.

Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik suliaqarneq, aatsitassarsiorluni misissuinermi piiiaanermilu namminersortunit aningaasaliivigineqartarluni inerisarneqarpoq, aammalu aningaasaliisarneq 2016-imiilli annertusiartuaarsimalluni.

Kalaallit Nunaat, aatsitassarsiorluni misissuinerup aamma aatsitassanik piiaanerup iluanni atituumik piginnaasaqarfigineqartumik aatsitassarsiornermik suliffissuaqarnermik, sulii pilersitsinngilaq. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorluni suliaqarneq, ingerlatseqatigiiffinnit nunanit allaneersunit nunanit aatsitassarsiorfioreersuneersunit, soorlu assersuutigalugu Australien aamma Canada, Kalaallit Nunaannut pisinnaasaqarnernik annaasaqaataasinnaasunillu aningaasaatinik eqqussisartunit, sunnersimaneqarpoq. Namminersorlutik Oqartussat, Greenland Venture A/S aqutugalugu, ingerlatseqatigiiffiit taakkua ilaanni arlalinni aningaasaliisarpoq, taamaalillunilu Namminersorlutik Oqartussat peqataanerat aammalu aningaasaliinermi annaasaqarsinnaanerat, suliaassanut arlalinnut siammarsimatittarlugu.

Suleqatigisat avataaneersut suleqatigalugit, Kalaallit Nunaanni aatsitassanik peqarfiusinnaasunik ilisimasaqarnerup annertusitinnissaa, tamannalu aqutugalugu aatsitassarsiorluni misissuinermi suliaassanut aamma pinngitsoorani aatsitassarsiorfissanut namminersortut

anigaasaliiumalersinniarnissaat siunertaralugu, Naalakkersuisut nunap assiliornermik suliaqarneq ingerlappaat.

Tamatuma saniatigut, nunani tamalaani saqqummersitsinerni, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi periarfissaqarfiusut, Naalakkersuisut nittarsaattarpaat aammalu aatsitassarsiornermik suliaqarnerup ineriartortinneqarnera, killissaliussanut atugassarititaasunik patajaatsunik ersarissunillu, tunngavissinniartarlugu.

Ingerlatseqatigiiffimmut nammineerluni aatsitassarsiorluni misissuinermut aamma aatsitassanik piiiaanermut, Namminersorlutik Oqartussat anigaasaliinissaat aammalu annaasaqaataasinnaasunik pisussaaffeqalernissaat, pissutsini arlalinni tulluanngilaq. Namminersorlutik Oqartussat siusinnerusukkut Nunaminerals A/S aqutugalugu aatsitassarsiornermik suliaqarnermi anigaasaliisimapput, taassumalu akiliisinnaajunnaarnerani taamatut anigaasaliinermi annaasaqarsinnaaneq erseqqissitinneqarpoq.

Aatsitassarsiorfiutileqatigiiffimmik ingerlatsinissaq, Namminersorlutik Oqartussat piginnaasaqarfignerunngilaat suliassarinerunagulu. Tamanna aatsitassarsiorfiutileqatigiiffiit namminersortut ingerlallualereersimasut pitsaanerusequmik aammalu innuttaasut akileraarutaannut annaasaqaataasinnaangitsumik, ingerlassinnaassagaat naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut isumaqarput, ingerlatseqatigiiffiit taamaattut, politikikkut anigaasaliisartunut attuumassuteqanngitsumik ingerlatsinissamut tunngaviusumut naapertuuttumik, politikikkut allaffissornikkullu periaatsinut attuumassuteqanngitsumik, ingerlanneqartariaqartut.

Aatsitassarsiornermik suliaqarnermut anigaasaliinerni annaasaqarsinnaanerup ilisimaarinissaa pisariaqarpoq aammalu aatsitassarsiorluni misissuinerinnarmi pingasunik kisitsisitalinnik millionikkaanik anigaasartalinnik anigaasaliisoqarsinnaasarluni, pisuni amerlasuuni aatsitassarsiorfimmik pilersitsinermik kinguneqartanngitsumik. Aatsitassarsiorfiup, ilaatigut aatsitassanut akigitat appariartornerissa malitsigisaanik imminut akilersinnaangissinnaasup, pilersinneqareernerata kingorna annaasaqarsinnaaneq unittanngilaq. Pisuni taamaattuni, ingerlatseqatigiiffiup ingerlatai unitsinneqassanersut, aammalu sulisut soraarsinneqassanersut, imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat assersuutigalugu anigaasaatinut annertuneruseqanngitsumik anigaasaliinissaat pillugu, Namminersorlutik Oqartussat aalajangiisussanngussapput.

Aatsitassarsiornermut suliassami anigaasaliinermut annaasaqarsinnaanermillu pisussaaffeqalernissamut taarsiullugu, ingerlatseqatigiiffiit akileraarusersorneqarnerisigut, royalty-nik aamma inuit akileraarusersornerisigut, namminersortut aatsitassarsiorlutik suliannit isertitaqarnissamik qulakkeerinninnissaq, Naalakkersuisut naalakkersuinikkut anguniagaraat.

Aatsitassanik piiaanermi anigaasaliinerit ingerlatseqatigiiffinnit namminersortunit ingerlanneqaraluartut, tamatuma saniatigut, nunaqavissunik sulisoqarnissamik aammalu pilersuisussanik atuinissamik, ingerlatseqatigiiffiit pisussaaffilerneqartarput. Taamaaliinermi Kalaallit Nunaanni piginnaasaqartut inerisarneqassapput, siunissami aatsitassarsiorluni suliaqarnermi, Kalaallit Nunaat pimoorussinerulersinnaalissalluni.

Naalakkersuisut aatsitassarsiornermik suliaqarnermi anigaasaliisinnaanerannut tunngasut, aatsitassanut suliassaqarfimmut periusissiamik pisussamik suliaqarluni suliaqarnermi ilaatinneqassasut, Naalakkersuisut siunnerfigaat.

Taamatut oqaaseqarlutik Naalackersuisut siunnersuutip itigartinneqarnissaa inassutigaat.